

Y.Doç.Dr.Jale Bafra

Adli Bilimler ve Adli Belge İnceleme Uzmanı (0532 356 53 14- 0212 556 56 35)

18.12.2011

BİLİRKİŞİ MÜTALAASIDIR

İNCELEMENİN KONUSU :

İrticayla Mücadele Eylem Planı isimli belgenin son sayfasındaki "Dr.Dz.P.Kur.Kd.Albay Dursun Çiçek" adına atılı imzanın Albay Dursun Çiçek'in eli ürünü olup olmadığının belirlenmesidir.

KARŞILAŞTIRMAYA ESAS İMZA ÖRNEKLERİ:

Albay Dursun Çiçek'in; 2002-2009 yıllarını kapsayan çeşitli tarihlerde yapılmış Banka Kredi Sözleşmeleri, Turkcell Abonelik Sözleşmeleri, Oto Alım-Satım Sözleşmeleri, Askeri Yazışmalar, banka dekontları gibi çok sayıda resmi ve özel belgeler altındaki samimi imza örnekleri.

İNCELENEN BELGELERİN NİTELİĞİ:

İnceleme konusu olan belgelerin tümü fotokopi olup ıslak imza ihtiva etmemektedir. Islak imzalı belgelere ulaşmak mümkün olmadığından fotokopi üzerinden inceleme yapılmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM :

İncelemelerde, imza incelemelerinde geçerli olan yöntem ve prensipler esas alınmış ve adli belge inceleme amaçlı kullanılan büyütücü aygıtlar kullanılmıştır.

İNCELEME VE KARŞILAŞTIRMALAR:

I.Belgenin düzenlenişine ilişkin belirlenmeler:

İnceleme konusu imzanın yer aldığı belge, İRTİCAYLA MÜCADELE EYLEM PLANI başlıklı, sol üst ve alt köşelerinde GİZLİ yazısı bulunan, 3 ana başlık altında çeşitli maddeler halinde yazılmış 4 sayfalık bir belgedir. Son sayfada 7 numara altında ikibuçuk satırlık tek bir madde ve altında sol tarafta Dr.Dz.P.Kur.Kd.Albay Dursun Çiçek yazısı ve imza yer almaktadır.

1. Resmi bir belgenin hazırlanış tarzı bakımından tek ve çok kısa bir maddenin son sayfaya geçmiş olması, belgenin diğer sayfalarının oldukça seyrek yazılmış olduğu da dikkate alınacak olursa, çok da alışılmış ve resmi ve günlük usul ve adetlere uygun değildir.
2. Aynı şekilde resmi belgelerde usule uygun ve zorunlu olan bütün sayfaların imzalanmış olması iken inceleme konusu belgede sadece son sayfada imza bulunması dikkat çekicidir.
3. Yine resmi belgelerde (keza özel belgelerde) düzenleniş tarzı olarak metnin bitiminden sonra en çok iki aralık bırakılarak imza yeri açılır. Bu yöntem, aynı zamanda imzadan sonra araya bir başka yazı yazılmasını önlemek için gerekli bir şekil ve güvenlik şartıdır. İncelemeye konu belgede ise yazıdan sonra büyükçe bir boşluk bırakılarak imza atılmış olması normal görülmemiştir.

İstanbul Adli Yargı Adalet Komisyonu Bilirkişi Listesine kayıtlı Yeminli Bilirkişidir.

Y.Doç.Dr.Jale Bafra

Adli Bilimler ve Adli Belge İnceleme Uzmanı (0532 356 53 14- 0212 556 56 35)

(7) AKPA mensubu kilit haberleşmeciler tarafından kamuoyuna çetışikli açıklamalar yaptırılarak, AKP içerisinde ciddi anlamda anlaşmazlık ve bölünmeler yaşanmış şeklinde algılanması sağlanacaktır.

100609

Dursun ÇİÇEK
Dr.Dz.P.Kur.Kd.Albay

4. İmzada ünvan belirtimi "Dr.Dz.P.Kur.Kd.Albay" şeklinde yapılmıştır. Oysa diğer resmi belgelerde Albay Dursun Çiçek'in Dz.P.Kur.Alb. ünvanı ile imza attığı görülmektedir. Yine resmi yazışmalarda ünvanın altına görev belirtilmesi gerekirken (Örneğin; Profesör Dr.... İst.Üniversitesi Öğretim Üyesi gibi) şüpheli belgede böyle bir tanımlama yapılmamıştır. Oysa diğer askeri yazışmalarda daima ünvanını belirttiği görülmektedir.

II. İmza ile ilgili incelemeler:

Dursun Çiçek adına atılmış şüpheli imza, Dursun Çiçek'e ait çok sayıda, resmi belgeler üzerindeki samimi imza örnekleriyle, uluslararası imza inceleme kriterleri olan, imzanın başlangıç ve bitiriliş çizgi ve hareketi, iç gövde bükümleri, harflerin ve gramaların şekil ve biçimlendiriliş, birbirine olan bağlantı ve orantıları, imzanın hızı ve tüm bunların oluşturduğu form ve ritim ile ritm/form dengesi özellikleri bakımından karşılaştırılarak incelenmiştir. Belgelerin orijinal olmaması nedeniyle basınç ve kişisel baskı izleri incelenememiştir.

Dursun Çiçek'in mevcut imza örneklerinin tekrarlanabilirliği incelendiğinde ise imzaların oldukça değişken varyasyon aralığı yüksek imzalar olduğu görülmüştür.

Yapılan inceleme ve karşılaştırmada aşağıdaki hususlar belirlenmiştir.

1. İnceleme konusu şüpheli alttan u biçimi bir kıvrımla başlayarak yukarıya doğru saat yönünün aksi istikametinde döndürülen eliptik bir şekille başlamakta daha sonra hiç el kaldırmadan hafif bir bukle yapılmakta ve l benzeri bir harf oluşturularak imza bitirilmiştir. Bu oluşumuyla şüpheli imza son derece basit tersimli, harf ve yazı özelliği göstermeyen şekilsel bir imzadır.

Şüpheli imza

2. Mevcut imza örneklerine göre Dursun Çiçek'in imzası ise yine alttan başlayan, bazen çengel bazen u biçimi bir başlangıç şekli gösterdikten sonra yukarıya doğru saat yönünün aksi istikametinde döndürülen eliptik bir şekil, ardından bir veya bir takım buklelerle devam eden ve yine l benzeri bir gramayla sona eren bir imzadır. Bu oluşumuyla Dursun Çiçek'in imzası da basit tersimli, harf ve yazı karakteristiği göstermeyen şekilsel bir imzadır. Örnekler kendi aralarında karşılaştırıldığında ise yer yer değişkenlik ve çeşitlilik gösteren, "polimorf" olarak da adlandırılan imzalar olduğu görülmüştür.

Y.Doç.Dr.Jale Bafra

Adli Bilimler ve Adli Belge İnceleme Uzmanı (0532 356 53 14- 0212 556 56 35)
Dursun Çiçek'in imza örnekleri

22.07.2007
Mühür
Soyadı: Dursun Çiçek
Rütbesi: D2.P. Kur Alb

20.09.2005
Mühür
Soyadı: Dursun Çiçek
Rütbesi: D2.P. Kur Alb

20.09.2005
Mühür
Soyadı: Dursun Çiçek
Rütbesi: D2.P. Kur Alb

(İmza)

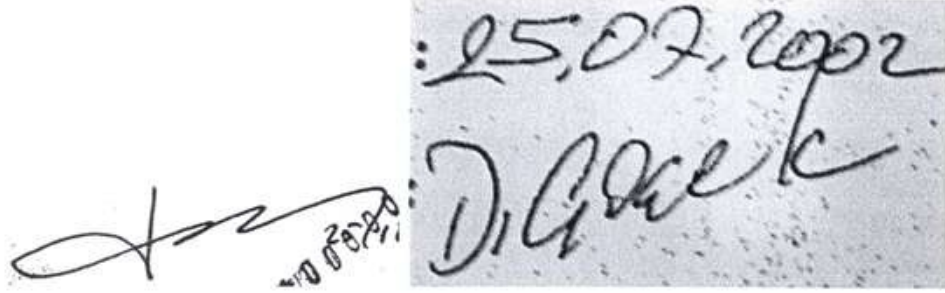
NUNDA HESAP HÜ
TEMİYORUM.
101 apt. no. 1
gösterdiği.

101 apt. no. 1
gösterdiği.

Y.Doç.Dr.Jale Bafra

Adli Bilimler ve Adli Belge İnceleme Uzmanı (0532 356 53 14- 0212 556 56 35)

Hatta bazen tamamen farklı şekilde atılmış imzaların olduğu belirlenmiştir.

3. Şüpheli imza, son derece basit tersimli olması, sahibinin el karakteristiklerini gösteren harf ya da yazı insuru içermemesi nedeniyle imza incelemelerinde karar vermeyi güçleştiren hatta bazen imkansız kılan bir niteliktedir. Örnek imzaların basit tersimli olması incelemeyi daha da güçleştiren bir unsurdur. İmzanın basit tersimli olması taklit edilmesini de kolaylaştırmakta ve görülebilen benzerliklerin taklit ya da sahtelik belirtisi olup olmadığını ayırtmayı yapmak mümkün olamamaktadır. İmza örneklerinin çeşitlilik gösteren polimorf imzalar olması da inceleme ve sonuç çıkarma için ilave bir olumsuzluktur.
4. İmza incelemelerinde kural olarak imza örneklerinin değişkenliği halinde örneklerin elverişsizliği nedeniyle inceleme yapmama ve mümkünse yeni örnek temin etme yoluna gidilir. Ancak, hem şüpheli imzanın basit tersimli hem de örneklerin basit tersimli ve değişken olması halinde görülebilecek benzerliklerin ve farklılıkların izahı mümkün olmayacağı için "karar verilemez veya sonuç çıkartılamamıştır" şeklinde sonuç bildirilir. Hatalı bir sonuca varmaktansa hiçbir sonuca varmamak doğrudur.
5. İnceleme konusu olayda şüpheli imza ile örnek imzaların bazıları arasında başlangıç ve bitiriliş hareketi bakımından görülen benzerliklerin yanısıra ve aynı ağırlıkta farklılıklar mevcuttur. Hem şüpheli hem örnek imzaların basit ve polimorf olması nedeniyle de bu benzerlik ve farklılıklar izah edilememekte, değerlendirilebilmektedir. Böyle durumlarda, literatürde önerildiği üzere belirleme yapılamaz. " İnceleme konusunun (yazı ya da imza) kime ait olduğunun belirlenmesi için yeterli bulguya ulaşılmaması sağlayamadığı olaylarda, örneğin şüpheli yazının çok kısa basit bir imza veya bir kaç kısa kelimededen ibaret olduğu hallerde, yazarın yazma alışkanlıklarının çok geniş bir varyasyonda olduğu yani çeşitlilik gösterdiği durumlarda, imzanın çok basit ve imza alışkanlıklarının çeşitliliği nedeniyle taklit edilmesinin kolay olduğu olaylarda rapor karar verilememiştir /sonuçsuzdur şeklinde bitirilir¹.
6. Daha önce verilmiş olan raporlarda imza aslının incelenmesi sonucu belirlendiği gibi şüpheli imzanın son derece düz hatlı, tekdüze atılmış bir imza olduğu ve mürekkep izlerinde kişinin eline ait basınç farklılıklarını gösteren değişimler olmadığı fark edilmektedir. Bu durumda makine ile atılmış olma ihtimali mevcuttur. Bir belge inceleme laboratuvarında İmzanın aslı üzerinden bu hususun araştırılması gerektiği görülmüştür.

¹ Slyter A.Steven, Forensic Signature Examination, Charles Thomas Publisher, U.S.A, 1993;71

Y.Doç.Dr.Jale Bafra

Adli Bilimler ve Adli Belge İnceleme Uzmanı (0532 356 53 14- 0212 556 56 35)

Sonuc _____ :

İrticayla Mücadele Planı isimli belgenin son sayfasındaki "Dr.Dz.P.Kur.Kd. Albay Dursun Çiçek" adına atılı imzanın, Albay Dursun Çiçek'in çok sayıda samimi imza örneğiyle yapılan karşılaştırmasında, hem şüpheli imzanın basit tersimli olması hem de örnek imzaların basit tersimli, kolaylıkla taklit edilebilir ve değişkenlik gösteren imzalar olması nedeniyle karar verilebilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Saygılarımla.

Y.Doç.Dr.Jale Bafra

İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü

Adli Bilimler ve Adli Belge İnceleme öğretim üyesi